

Dagens och morgondagens äldreomsorg

Den 21 september hade SPF-föreningarna på Östermalm bjudit in till ett gemensamt seminarium på temat dagens och morgondagens välfärdstjänster och välfärdsteknik i vård och omsorg av äldre. Det var uppenbarligen ett ämne som lockade, 120 medlemmar mötte upp denna fina höstdag på Historiska museet. Den nya tekniken och digitaliseringen i alla dess former berör oss alla. De flesta av oss seniorer är redan beroende av dator och mobiltelefon. Vi har lärt oss de praktiska och nödvändiga funktionerna som t.ex. e-posten, BankID och swish, men det finns mycket mer på väg i bl.a. äldrevården.

Gerthrud Östlinder, som är ordförande i SPF Engelbrekt och ansvarat för dagens program hälsade välkommen och presenterade talarna. Viktiga frågor när det gäller digitala hjälpmedel för äldre är vår egen inställning – vad tycker vi om dessa nya hjälpmedel och vem ska betala tjänsterna? Vill vi att allt mer av sjukvården ska ske i hemmet?

Först ut var **Mats Olsson**, som är framtidsstrateg på Kairos Future och ansvarig för Pionjärsenior.se. Mats har under flera år via enkätstudier följt IT-användningen bland seniorerna och genomfört en speciell studie bland SPF-medlemmar på Östermalm inför dagens seminarium. Vi klassas som pionjärseniorer och har jämförelsevis hög utbildning och bra IT-vana. Han pekade på de framtida utmaningarna där vi ska göra allt mer själva. Digitaliseringen har blivit den förmodade lösningen på nästan allt i både den offentliga och privata verksamheten. Men alla är ännu inte med i den digitala världen. Några siffror från Östermalmsstudien var att 87 % ser mobilen som viktig, 80 % tror på mer vård i hemmet, förtroendet för äldrevården är lågt och personalbristen kommer att bestå svarar medlemmarna.

Han visade även på ett visst intresse för de kanske mer djärva och robotliknande framtidslösningarna som t.ex. exoskelett (yttre skelett och rörelsehjälpmedel) och hygiensassistent (duschrobot). Det fanns också en beredskap att betala för denna typ av tjänster bland de svarande på enkäten.

Han pekade även på de många politiska besluten som genom åren har gynnat den stora 40-talistgruppen. Det kommer nog fler goda gåvor från politikerna till denna grupp enligt Mats Olssons framtidsbedömning. Vi är en stor röststark grupp som ställer krav och vi vill inte betala extra för digitala tjänster. Slutorden från Mats blev: Vart tar det vägen? Du kan läsa mer om Pionjärsenior på dess hemsida: [Hem - Pionjärsenior \(pionjarsenior.se\)](https://pionjarsenior.se)

Näste talare var **Bengt Simonsson** från KTH och användarföreningen för teknikutvecklingen inom äldreomsorgen. Bengt gav en kort historisk överblick av den digitala teknikens utveckling. Oron för det nya låter ungefär på samma sätt nu som på 1800-talet. Datorkraften är nu snart tillgänglig för alla. Exempel på teknik i vården är pacemakern, svensk uppfinning från 1958 och nu snart 3D-utskrift av organ (levern) samt AI-stöd (Artificiell Intelligens) för att frigöra läkarresurser.

Dagens 5G-teknik ger många möjligheter, men nästa steg med 6G kommer att ge ännu mer. Men här krävs också de politiska besluten med utbyggnad av mobila lokala intelligenta nät

även inomhus. Med denna teknik skulle vi kunna få den beställda kaffedrycken drönanlevererad till lägenhetens öppna fönster. Men vill vi verkligen detta? Vart tar det personliga mötet vägen?

Bengt såg positivt på den digitala tekniken i äldreården. Den kan avlasta personalen och förbättra livskvaliteten.

Dagen avslutades av **Julian Garcia** från Norra innerstadens stadsdelsförvaltning. Han informerade kort om Äldreförvaltningens organisation och det digitala stöd (digitala fixarna), som förvaltningen erbjuder alla seniorer som fyllt 68 år. Digitaliseringen sker inom förvaltningens alla delar och på olika nivåer. Det som nu pågår och rent konkret rör tjänster i äldreomsorgen handlar om nyckelfri hemtjänst. Ett elektroniskt lås installeras hos den som har tjänsten och personalen ges behörighet via en särskild nyckeltagg. Den nuvarande mycket resurskrävande nyckelhanteringen bortfaller. Denna utveckling ses om positiv för alla och målet är 80 % anslutning. Det gäller alltid att medgivande om tekniken måste ges. Östermalm ligger dock sent i denna förändringsprocess. Ett annat område där digitalisering successivt införs är digital signering och förenklad administration av läkemedelshanteringen på äldreboenden och i hemtjänsten. Härigenom kan man uppnå bättre säkerhet. Julian kunde också konstatera att digitaliseringen ut mot de som utnyttjar olika tjänster går sakta i en stor organisation som Stockholm.

Min sammanfattning är att det blev en intressant eftermiddag med spännande utblickar mot den nya teknikens alla möjligheter. Här finns mycket att tänka på. Hur vill vi ha det med tekniken i den framtida äldreården? Vi vill nog vara med och bestämma vilka hjälpmedel vi vill ha och vi vill inte att det personliga mötet helt försvinner. Många av oss är nog beredda att vara med och delbetala nya bra tekniska tjänster.

Anders Rickardsson